

Kültür ve Edebiyat Dergisi

Nazende

YIL 2021 Sayı:2

Öğretmen Sevgi İşçisidir

DÜŞÜN,
ÇALIŞKAN OL,
DİKKATLİ OL,
SABIRLI OL,
UYSAL OL,
SAYGILI OL,
GÜLER YÜZLÜ OL,
ANLAYIŞLI OL,
YARDIMCI OL,

HAZIRLIK YAP,
PLAN YAP, DANIŞ,
İNCELE, OKU,
BİLGİ TOPLA, GÖR,
DOKUN, SEÇ, DENE,
YAP, ÇOĞALT,

SEV, ÖĞRET, GÜVEN,
KORU, YAŞAT,
İSTE.

İÇİNDEKİLER

Nazende

Kültür ve Edebiyat Dergisi

Şehitkâmil Belediyesi Kız Anadolu
İmam Hatip Lisesi

Nazende Dergisi Yayın ve İletişim Kulübü
Adına
Sahibi

Safinaz İlknur EVGÜLÜ
Okul Müdürü

Yazı İşleri Sorumlusu
Mehmet YILMAZ
Yavuz TAŞAR

Editörler
Yavuz TAŞAR
Hüseyin M. YÜCEBUDAK

Yayın Grubu
Zeynep Sude GÜRDAL
Derya KIRAN
Esmâ GÖRGEL
Lütfiye Nur Emre
Sümeysra GÖZÜDOK
Hatice ASLAN
Esmâ YILMAZ
Ahmet KURT
Filiz MASRAF
Gülizar KORKUT

Eser İnceleme Komisyonu
Mehmet YILMAZ
Yavuz TAŞAR

Yazışma Adresi
Burak Mah. 6110 Cad. No:2
Şehitkâmil/GAZİANTEP

Web Adresi
<http://www.skamilbelkizihl.meb.k12.tr>

Değerli Okur	4
İmam Hatip Yüce Davam	5
Sevgi Nedir?	6
Gözyaşları	7
Kültürden Medeniyete İslam'ın Katkısı	8
Dost Masalı	10
Sultânım;	11
Bir Neslin Öncüsü	13
Bir Kelebeğin Hikâyesi	15
Her Sabahın İstekleri	16
Kıymetlilerimiz	17
Tevazu	17
Kültürün Aynası Dildir	18
İslam Dünyasında İlk Buluşları Yapan Dahiler	19
Günün Yemeği	20
Daha Kuran Ne Desin	20
Ey İmam Hatipli	21
Ey Türk Uyan	21
Sene 1919	21
Ey Sevgili	22
Tohum	23

Değerli Okur,

2013-2014 yılında eğitim ve öğretim hayatına başlayan Şehitkâmil Belediyesi Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak; kurumsal kimliği ve sunduğu hizmetlerle örnek alınan, kültürel mirası değerlendirebilen, yaşanan hayatı yorumlayabilen, problemlere çözüm üretebilen, mesleğinde önder, saygılı ve sorumlu bireyleri yetiştiren bir kurum olmayı düstur edinip kurulduğumuz tarihten bu yana idarecilerimizin ve öğretmenlerimizin fedakâr çalışmalarıyla insana, düşünceye, özgürlüğe, ahlaka ve kültürel mirasa saygılı evrensel ilkeleri gözeten, yüksek karakterli ve nitelikli öğrenciler yetiştirdik.

Her geçen yıl artan başarımızla yetinmeyip öğrencilerimizi daha yüksek seviyelere taşımak amacıyla kütüphane, konferans salonu, spor salonu, laboratuvar, kantin, yemekhane, pansiyon gibi eğitim ve öğretim için gerekli olan bütün fiziki altyapıyı sağlamış bulunmaktayız. Kızlarımızın yalnızca akademik gelişimlerini değil sosyal ve kültürel gelişimlerini de sağlamak amacıyla okul bünyesinde spor faaliyetleri, şiir dinletileri, kitap okuma saatleri, cuma sohbetleri, müze ve sinema gezileri, veli ziyaretleri, velilerin okulumuzu ziyaret gibi birçok etkinliği de gerçekleştirmekteyiz.

Şehitkâmil Belediyesi Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak emsallerimize kıyasla sorumluluğumuzun çok daha fazla olduğunun bilincindeyiz. İmam hatip lisesi olmak yalnızca üniversitelere öğrenci kazandıran kariyer sahibi nesil yetiştirmeyi değil; başarılarıyla, duruşlarıyla, çalışkanlıklarıyla, ahlaklarıyla herkese örnek olacak karakter sahibi insan yetiştirmeyi de amaçlar. Bu bağlamda çocuklarımızın motivasyonunu araştırmak, üniversiteye yerleşmelerini sağlayıp huzurlu, mutlu ve her açıdan nitelikli bireyler olmalarını gerçekleştirmek amacıyla velilerimizle işbirliği içerisinde idare, öğretmenler ve diğer çalışanlar olarak gerekli bütün gayreti göstermekteyiz.

Araştırmaların insanlardaki kişilik gelişiminin %65'inin 0-6 yaş aralığında gerçekleştiğini net bir biçimde ortaya koyması, okulumuzdaki bütün olumlu şartlara rağmen eğitimde ailenin önemini yeniden gözler önüne sermektedir. Unutulmamalıdır ki eğitim öğretim; herhangi bir yere ve zamana bağlı olgular olmayıp aileyle başlayan, öğretmenle ilerleyen ve insan yaşamının sonuna kadar devam eden bir süreçtir. Eğitimin bu gibi temel ilkelerinden yola çıkarak çocuklarımızın aile içerisinde arkadaştan ziyade gerçek bir anneye, gerçek bir babaya ihtiyacı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Onlara saygı ve sevgi göstermeli, yaş seviyelerine göre davranmalı, ders çalışma ortamlarını düzenlemeli, sorumluluk vermeli, onları dinlemeli, ödüllendirmeli, başkalarıyla kıyaslamamalı, bilhassa eğitim öğretimin uzmanları sayılan okul idaresi ve öğretmenleriyle sürekli iletişim halinde olunmalı, onlardan destek alınmalıdır. Çocuklarımız; anne ve babalarının da merak ettiği, okuyup araştırdığını görerek eğitim ve öğretimin yalnızca okulda gerçekleşmediğini fark etmelidir. Velhasıl, ebeveynlerimiz çocuklarımıza "Ders çalış!" gibi yüzeysel olup sağlam bir temele dayanmayan direktifler vermek yerine öncelikle kendi sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Milli birlik ve beraberliğin her geçen gün daha da önem kazandığı şu günlerde "Oku!" vahyine nail olmuş bir medeniyet olarak yaşamın her anında merak etme, sorgulama, araştırma, okuma, yazma gibi her yurttaşta olması gereken yeteneklerin gelişmesine katkı sağlamak amacıyla yedi aylık çalışma sonunda ilk sayısını çıkardığımız okul dergimizde kızlarımızın şiir, deneme vb. metin türlerini yazma çalışmalarına, okulumuzdaki sportif, sosyal ve kültürel faaliyetlere, öğretmenlerimizin kaleminden dökülen incilere yer verdik.

Muhakkak ki asırlardır sapasağlam ayakta duran; Mevlanaları, Yunusları, Fatihleri, Farabileri, İbni Sinaları, Gazalileri, İbni Arabileri vb. münevverleri bilimin, edebiyatın ve felsefenin kucağına veren Türk-İslam medeniyetinde eğitim ve öğretim; içtiğimiz su, yediğimiz ekmek ve hatta aldığımız nefes kadar önemlidir. Unutmamamız gerekir ki vatanımızın, milletimizin, dinimizin, velhasıl varlığımızın kıyamete dek idame etmesi, eğitim ve öğretimin ne derece önemli olduğu hususundaki idrakımıza bağlıdır.

Sözü daha fazla uzatmadan dergimizin çıkmasında emeği geçen öğretmen arkadaşlarıma ve öğrencilerime teşekkür ediyorum, başarılarının devamını diliyorum.

Saygı ve sevgilerimle...

Safinaz İlknur EVGÜLÜ

İMAM HATİP YÜCE DAVAM

Asırlardır devreleşen bir savaş! İyilerin kötülere, aydınlık geleceğe karşı karanlık sonlara, kalplerin kararıp yok olmasına karşı, manevi terbiyelerin verilmesi için verilen uğraş verilen büyük bir savaş!

2007 yıllarının modernleşmiş, Müslüman gençlerin yetiştirilmesi için verilen bir savaş. İşte bu savaşın askeri olmak, öyle yüce duyguymuş ki, sanki asırlar öncesinden bugüne kadar gelen tebliğ savaşı...

Layık mıyız bu davanın erleri olmaya, kimi zaman dışlanan, kimi zaman yerilen, kimi zaman zulme uğrayan ve zulme uğramaya devam eden biz imam hatip erleri acaba farkında mıyız?

Evet, biz hangi yoldayız ve niçin mücadele ediyoruz, nasıl bir çizgide yürüyoruz, karşımızda kimler var. Belki de bizleri içten içe çökerten manevi ortamlarımızın çökmesine neden olan, niçin savaştığımızın farkında olmamaktır. “Ben kimim? Niçin bu okulu okuyorum? Burada neler kazanıyorum?” Acaba günümüz imam hatip erleri bu soruları kendilerine soruyorlar mı? Ben imam hatipliyim ve bunu gururla söylüyorum. Ben ahretimi de dünyamı da bir dengede yürütebilmeyi öğrenmek için bu okuldayım. Ben burada Müslüman kimliğimi kazanıyorum. Bu cevapları alabiliyor muyuz kalpten? Yoksa bu düşünceler kalbimizden ve aklımızdan geçmiyor mu?

Ne kadar acı bu soruların cevabına “hayır” demek. Bu kadar güzel geçmişi -asırlardır devleşen Osmanlı devri geçmişi- olan bir nesil olarak bu durumda olmak...

Ya ötelerden biri bizi izliyorsa, ya ötelerden bir gül bize sesleniyorsa, artık kendinize gelin, her adımınızda gücünüze güç gelsin, siz bu asrın İslam erlerisiniz derse... İşte sanki bu sesi duyar gibiyim. Bu sesle bu güçle, bu yolda başım eğik değil, yerilen ve dışlanan, önüme setler çekilen bir öğrenci olarak değil, gururla yürüyeceğim. Çünkü ben asırlardır süren bu yolun yolcusuyum.

Ey imam hatip gençliği!

Artık uyanma vakti gelmedi mi, kendimizi silkelemeye, hangi yolda ve niçin yürüdüğümüzün farkına varma zamanı gelmedi mi?

Bir daha hiç uyumamak üzere, bir daha hiç baş eğmemek üzere uyanalım ve kaldıralım önümüzdeki aşılmas sandığımız setleri.

Açılır elbet, yüreğimizde iman gücü, kalbimizde dava aşkı olduktan sonra... “Doğacaktır sana vaat ettiği günler Hakkın...”

Selam olsun bu bilinçle bu okullarda okuyan öğrencilere ve selam olsun bu okullarda görev yapan öğretmenlere...

SEVGİ NEDİR?

Sevgi gerçekten nedir?

İnsan sever ama gerçek manada sevginin karşılığını verir mi? Okulunu sever, ailesini sever, öğretmenini sever. Aslında gerçek sevgiyi fazla insanlar tatmaz. Çünkü insanlar ya kendisine yapılmış bir iyilik için sever, ya da hoşuna giden bir davranışı için sever. Gerçek sevgi bu değildir. Gerçek sevgi; Allah için sevmektir. Peki, beni hayata bağlayan ve hayatta tutan en büyük dal sevgi midir? Evet, gerçek sevgidir. Eğer ben insanları Allah için seversem Allah da beni sever. İnsanların beni karşılıklı mı karşılıksız mı olarak sevdiğimi hep merak etmişimdir. Ama eminim ki beni doğru yola ileten, beni benden daha iyi ve daha çok düşünen gerçekten beni sevendir ve bunun sadece Rabbim olduğunu düşünenlerdenim. Ardından ailem gelir tabii.

Bana gerçekten şu soruyu sorsalar: Hayatta kalmanı sağlayan şey insanların bana olan ihtiyacı mı yoksa sevgiye olan ihtiyacı mıdır? Sevgi derim. Kimsenin ne düşündüğünü, içini bilemem ama kendime şu soruyu sorardım: İnsan gerçekten gerçek sevgiyi biliyor mu? Bence bilmiyor. Çünkü insan nerden geldiğini, niçin geldiğini ve nereye gideceğini tamamen unutmuş. Niçin sevdiğini ve niçin sevmesi gerektiğini de unutmuş.

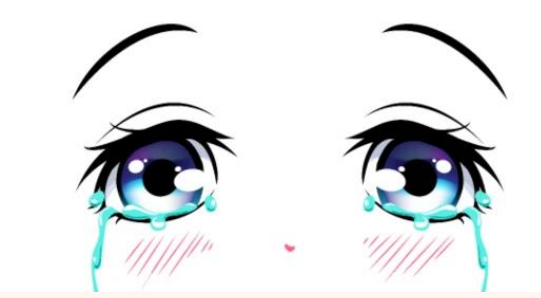
Bu yaşıma kadar binlerce nasihat öğüt dinledim, ancak en çok gerekli olan, en çok beğendiğim nasihat şuydu: “Bu dünyada ne olursa olsun birbirimizi kıracak ve üzecek söylem ve davranışlar yapmayınız.” Ben gerçek sevgimi, Allah sevgisini inşallah bir gün tamamlarım. Zaten en başta bu okulumu tercih ederken düşüncem ve naçizane hedefim buydu.

Size de eğer gerçekten Allah için sevip Allah için sevmeyecekseniz ve Allah'ın yolundan gitmeyi kendinize ana hedef seçmişseniz, derim ki bu okula gelin, gerçek sevginin kapısını açmaya başlayın.

Zeynep Sude GÜRDAL

10/G

GÖZYAŞLARI

Gözler iç ve dış âlemlere açılan pencerelerdir. Gözler yalan söylemez. Çünkü olgun bir dilin sahibidirler. Hüznün sevincin, hicranın ve ilahi aşkın en samimi ifadesidir gözyaşları. Dilin senelerce anlatamadığını bir parıltıda yansıtır gözyaşları. Riyadan arınmanın sembolü olan gözyaşları, bir annenin gözünde ise şefkatin lisanıdır.

Bu âlemde maceramız gözyaşları ile başlar. Annenin şefkatinde, yavrunun acinde, gurbetin meşakkatinde hep gözyaşları vardır. Nebiler, dertlerini gözyaşları ile arz etmişlerdir. Cenneti yitirince Âdem (as) ağlamıştır. “Seni tenzih ederim gerçekten ben zalimlerden oldum.” diyerek ağlamıştır. Sevgililer sevgilisi, kâinatın var oluş sebebi de ağlamıştır. “Allah’ım, bana cehennemi söndürecek kadar gözyaşı ver.” diyerek ağlamıştır.

Kalbe işleyen, kuru söz değil, yaşlı gözdür. Söyleyecek sözü olan ruhların konuşma vesilesidir gözyaşları. Allah korkusundan ağlayan göze ateş asla dokunmaz.

Bulutlar ağlamasa, rahmet nasıl yağardı? Ağlayanlar olmasa bulutlar ağlar mıydı? Rahmet vesilesidir gözyaşı; kalbin bütün kirlerden, riya ve kötülüklerden arınmasıdır. Sabrın anahtarı ve ruhun sığınacak limanıdır.

“Özü ağlamayanın gözü ağlamaz.” demiştir büyüklerimiz. Tarih boyunca kul olduğunu, fakir olduğunu, zelim olduğunu, aciz olduğunu unutanlar; ağlamayı da unutmuşlardır. Günahları temizlemek, gözyaşından başka bir şeyle mümkün olsaydı eğer, “YA RAB! FAYDA VERMEYEN İLİM, DOYMAK BİLMEYEN NEFİS, AZAPTAN KORKMAYAN KALB VE YAŞARMAYAN GÖZDEN SANA SİĞİNİRİM.” demezdi gönüller sultanı.

Gülmekten ağlayanların dünyasında, ilahi rahmetin üzerimize yağması için tek çıkar yolumuz, ağlamayı hatırlamamız ve ruhumuzun feryadına kulak vermemizdir. Allah yardımcımız olsun.

Yaklaşık 1400 yıldır dünyayı nuruyla aydınlatan "son" din, İslam... Karanlıklar içinde boğulan dünyaya yeni bir soluk, renk ve ışık veren bir medeniyet... Ortaçağın boğucu, kısır ve hurafelerle dolu dünyasını aydınlatan büyük medeniyet; bilimsel planda yaşananlar, tıp, felsefe, matematik ve astronomi bilgileri... İslam medeniyetinin dünyaya kaynaklık eden zaman takvimi... Kültürden irfana uzanan bu yaşanmışlık adına ele aldığımız İslam kültür ve medeniyetinin hangi sahalarda ve düşünce akışıyla dünya kamuoyuna örneklik gösterdiğini inceleyeceğim.

Çalışmam sadece belirli kitlelere değil toplumun her kesimine hitap edebilecek düzeyde hazırlanmıştır. Çalışmamın giriş bölümü; İslam dininin doğuşu ve cahiliye dönemi etkilerinden söz edeceğim. Sonrasında konunun daha derinine inerek detaylı bir analiz ile kültürden medeniyete açılan kapıları ve bu konu hakkındaki düşüncelerimi temellendirdim. Sonuç ve değerlendirme bölümü ile elde ettiğim bilgi ve fikirlerin özünü sunarak çalışmamı sonlandırdım.

KÜLTÜRDEN MEDENİYETE İSLAM'IN KATKISI

İslamiyet'in dünya kültür mirasına katkısı sadece inanç bakımından mıdır? Yoksa etki alanı sadece yapılan maddi ve manevi alışverişler midir? Birçok konu hakkında toplumu aydınlatan İslamiyet; farklı düşüncelerin, dinlerin, ırkların, sınıfların saygı ve sevgi ile hoş karşılanmasını anlatır. İslam dini, oldukça etkin ve pratik çözümleri var olan bir oluşumdur. Son din olan İslam, miladi 610 yılında ilk vahyin Hz. Muhammed'e bildirilmesiyle başlayan ilk dokunuş ve daha sonra cahiliye adetlerine yapılan bir ıslah çalışması ile adından söz ettirmeye başlamıştır. Son peygamberin 632 yılında ahabına son seslenişinde (Veda Hutbesi) dile getirdiği insan haklarına ait birçok detayı Müslümanlar dışındaki topluluklar ancak 1948 yılında Birleşmiş Milletler kararıyla ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile öğrenebilmişlerdir.

Arap Yarımadası'nda insan haklarından mahrum yaşayan insanlara bir umut olan İslam dininin etkileri sadece inanç açısından değil sosyal yaşam, ekonomi ve kültür alanlarında kendini göstermiştir. Allah'ın (c.c.) yarattıklarının Allah'ı tanımak için bir araç olabileceği düşüncesinin Batı'nın Ortaçağına taşınmasıyla birçok tabu sarsılmaya başlamıştır. Belki de dünyanın gördüğü en hareketli bilim mirası İslam kültür ve medeniyetidir. Tıp, matematik, astronomi, sosyoloji gibi ilim dalları tarihte ilk kez sistemli bir şekilde geliştirilmiştir diyebiliriz.

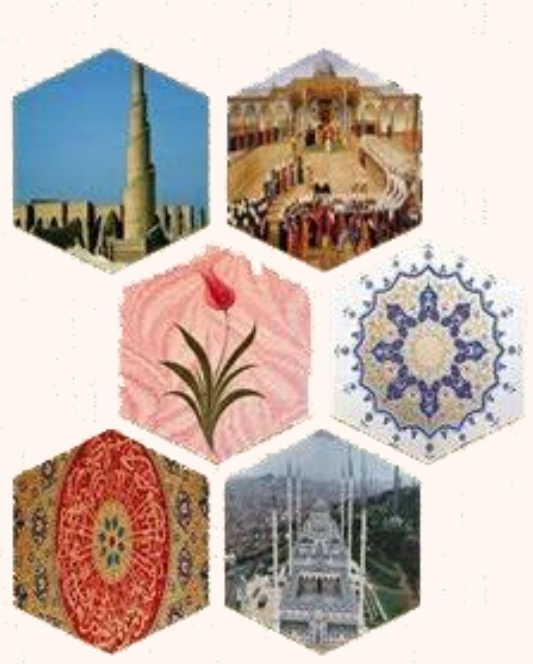
1. İSLAM KÜLTÜRÜ, MEDENİYETİ VE TARİHİ

Dinler, sadece inanç, düşünce veya eylemi ortaya koyma amacıyla olmamıştır. Tam tersine dinlerin her zaman hayata ve topluma dönük yönleri vardır. İslamiyet de salt iman etme ve buna bağlı olarak emredilen birtakım

ibadetlerden ibaret değildir; İslamiyet'in aynı zamanda, yönetim, hukuk, düşünce ve sanat sistemini oluşturan, şekillendiren, bunlara ayrı bir kimlik kazandıran boyutu da vardır.

Dinlerin şekillendirdiği toplumlar, sahip oldukları değerlerden hareketle kültür ve medeniyetlerini oluşturmuşlardır. Bu açıdan dinler, medeniyetlerin oluşmasında etkin rol oynamıştır. Dinlere atıfla yapılan medeniyet isimlendirmelerinde (Yahudi, Hıristiyan, İslam) herhangi bir coğrafya veya ırk ekseninde olmaksızın dinin yerleştirdiği veya şekillendirdiği medeniyetler kastedilmektedir. Dolayısıyla bu medeniyetler; Eski Yunan, Hint, Mısır, Çin gibi milletlere, coğrafyalara atfedilen medeniyetlerden içerik ve nitelik bakımından ayrılmaktadırlar.

Bir kültür nasıl medeniyet haline dönüşür? Bilindiği gibi kültürden medeniyete geçiş süresi vardır. İslâmiyet, kısa sürede geniş bir coğrafyaya yayılarak birbirinden çok farklı inanç ve kültürlerle mensup insanlarca benimsenmiştir. Bu durum İslam kültürünün medeniyete ulaşma adına işini kolaylaştırmıştır. İslam kültürünü medeniyet seviyesine kavuşturan en önemli detay farklı kültürlerin birikimlerini bir potada eritip dünyayı aydınlatan bir meşale olmasıdır. Artık evrensel, kültür ve medeniyetlerle etkileşim içinde ve kendine münhasır olması nedeniyle İslam medeniyetinden söz edebiliriz.

"İslam medeniyeti", miladi VIII. asırda ortaya çıkan ve Endülüs'ten Çin'e kadar uzanan geniş bölgede hüküm sürmüş, temelinde İslam dininin prensiplerinin olduğu medeniyettir. İslam medeniyeti, kendine has kurumları, bilim, sanat ve mimarî eserleri, sosyal hayatı, düşünce yapısı ile dünya tarihinin yaklaşık on iki asrına damgasını vurmuş büyük medeniyetlerden biridir.

2. İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN DÜNYA İLE ETKİLEŞİMİ

İslam kültür ve medeniyeti asıl olarak düşünme, araştırma ve zihin aktivitelerine davet eden Kur'an-ı Kerim temellidir. İslam kendisini bilgiyle özdeşleştiren bir dindir. "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" ayeti bunu en güzel şekilde ifade etmektedir.

İslam medeniyeti kendinden önce birkaç medeniyetin yaşadığı alan üzerinde yayılmıştır. Ayrıca var olan medeniyetlerle etkileşim içinde olmuştur. Her medeniyet kendinden önceki medeniyetlerden esinlendiği gibi İslam medeniyetinin de bu medeniyetlerden müspet yönde etkilendiği bilinmektedir. Hiç bir

medeniyet yalnız başına doğmaz. Kendi içine kapalı bir medeniyetin doğup gelişmesi mümkün değildir. Müslümanlar bu eski uygarlıkların yetiştirdiği dehaları tanımışlar, eserlerini ve abidelerini görmüşler, sosyal kurumlarını incelemişlerdir. Bununla birlikte İslam medeniyeti ile adı geçen medeniyetlerin ayrıldıkları hususlar vardır. Bunların her birinde dinin rolü, dünya görüşü ve nizamı farklıdır. Mesela İslam medeniyetinde dinin müspet mevkii çok yüksek olduğu halde, Yunan ve Avrupa medeniyetinde din aynı rolü oynamamıştır.

3. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Dünya, İslam kültür ve medeniyetinin birçok konuda olumlu tesiri ile birliktelik oluşturmuştur. Bu birliktelik dünya bilimine büyük ayrıcalıklar tanımıştır. Genç aydınlara, bilim adamlarına, devletin temel yapı taşlarından biri olan halka bile özgür düşünce ve sağlıklı düşünebilme imkânı sunmuştur. Birçok toplum ve devlet var olma sürecinde sanat, ilim, adalet ve özgürlük gibi temel hak ve kazanımları özellikle "altın çağ" diye nitelendirilen İslam kültür ve medeniyetinin en etkin olduğu dönemlerde elde etmiştir. Bu etkin dönem Rönesans'ın hazırlayıcısı ve özgür düşünce sonucunda bilim alanında yeniliklerin habercisi olmuştur.

Cervantes, meşhur eseri olan Don Kişot'un çeşitli yerlerinde Mağriplilerin yani Endülüs Müslümanlarının bilgi ve kültür seviyelerine, üstünlüğüne vurgu yapmaktadır. İşte Cervantes'in çarpıcı ifadeleri; "Mağriplilerden çok dostum oldu. Bence İspanya'ya doğru düşünmeyi öğretenler onlardır."

Dolayısıyla örneklerle açıklamaya çalıştığımız bu serüven ve İslam coğrafyası maddi ve manevi olarak tarafsız biçimde tüm dünya toplumlarına olumlu katkılar sunmuştur.

Ahmet KURT

İHL Meslek Dersi Öğretmeni

DOST MASALI

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, dünya dönmez, güneş doğmaz iken Bezmi Âlem'de, Elest Meclisi'nde toplanmış bütün ruhlar. Burası öyle bir yermiş ki ne gören unutmamış ne de duyan. Ta ki imtihana tabi tutulana kadar. Bu mecliste başlamış her şey.

O gün orada birbirini gören iki ruh varmış. Ne kadar süre görmüşler birbirlerini; konuşmuşlar mı susmuşlar mı bilinmezmiş. Ne zaman sonra bilinmez, imtihan vakti gelince ete kemiğe bürünüp yeryüzünde Aruz ve Firuz olarak görünmüşler.

Yeryüzü dediğim; zamanın hüküm sürdüğü, ölümün ve yaşamın tahtını kurduğu uçsuz bucaksız bir mekânmiş. Aruz ve Firuz'un yeryüzüne gönderildikleri yer de Anadolu olarak bilinen, çok bereketli topraklarmış. Anadolu öyle bir yermiş ki; birçok sırrı, peygamberlerin

dilinden dökülen pek çok müjdesi varmış. Aruz Anadolu'nun güneyine, Firuz da kuzeyine gönderilmiş. Tabi karşılaşacakları o ana kadar geçen bu sürede ne Aruz Firuz'u bilirmiş ne de Firuz Aruz'u.

Kader yıllar sonra Aruz ve Firuz'un yolunu Anadolu'nun tam ortasında Konya olarak bilinen topraklarda birleştirmiş. Gel zaman git zaman sonra Aruz ve Firuz birbirini görmüşler fakat tanıyamamışlar. Anlam veremedikleri bir şekilde çok yakınlaşmış, yoldaş olmuşlar. Gayrı ne yedikleri ne de içtikleri ayrı gitmezmiş. Aynı şeye güler aynı şeye ağlar olmuşlar. Birbirlerinin dertlerine derman olmuşlar. Hayırhah olmuş, birbirlerine yol göstermişler. Bu muhabbete, birbirlerine duydukları bu sevgiye bir taraftan şaşar bir taraftan da hamd ederlermiş. Sadece Aruz ve Firuz da değil Konya da herkes şaşarmış bu ikilinin yoldaşlığına. Hatta onları kardeş zannedenler bile varmış.

Aruz ve Firuz'un Konya'daki imtihanları bitince Konya'yı terk etmişler. Kimseler anlamamış bilememiş nereye gittiklerini. Rivayet olunur ki ; Aruz ve Firuz'u çok sık ziyaret ettikleri Üçler Kabristanı'nda görmüşler en son. Dahası şöyle devam ederler:

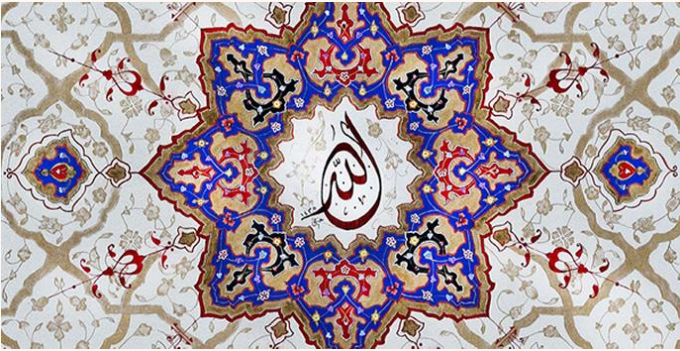
O gün sabahın erken saatlerinde Üçler Kabristanı'na gidip uzun uzun dualar etmişler. Saatlerce ağlamışlar, konuşmuşlar.. Sonra ikisi de ellerini yürekleri üzerine koymuş, avuçlarının içine alivermişler yüreklerini, gözlerinden yaşlar akar yüreklerine kor gibi düşermiş. Aruz yüreğini Firuz'a, Firuz da Aruz'a emanet etmiş. Masal buya o günden sonra da onlardan haber alan olmamış.

O gün bu gündür Aruz'un yüreği Firuz için, Firuz'un yüreği de aruz için atar olmuş. Anadolu'nun iki ayrı ucunda birbiri için atan iki ayrı yürek olmuşlar.

Filiz MASRAF

Matematik Öğretmeni

SULTÂNİM;

Bu bir mektup... Hem Allah'a arzuhalimizin, hem sana özrümüzün, hasretimizin hem de –dimdik var olan- umutlarımızla itimat etmesek de yok diyemeyeceğimiz korkularımızın bir yansıması. 'yansıması' diyorum çünkü bir garibin söylemiyle: "Eğer dil her şeyi anlatmaya muktedirse kalbin görevi nedir acaba?"

Sen âlemlere rahmet, bize merhamet, Allah'a kul ve rasul, günahkar ve tövbekârlara umut, ümmetine hatta tüm insanlığa şeref olarak gönderilen rahmet, mağfiret ve izzet peygamberisin.

Sen öyle bir zamanda gelmiştin ki yetimler, zayıflar, günahsızlar 'en düşük' olarak addelirdi de onlara yapılan zulüm kimseye revâ görülmezdi. Ama kendilerine bile bir faydası olmayan putlar yüceltilir, gözden sakınılır, mabûd edilirdi. Diri diri gömülmek için yaratılıştaki Nazif ve zarif yaratılmak, 'kız olmak' yeterliydi. Sen öyle bir zamanda gelmiştin ki gök, " arz aydınlanmasın da o putperestlerin küfür ve ahlaksızlıklarını görmeyeyim." diye güneşi kucaklamak istemezdi.

Sen geldin, müjde geldi... Umutlar yeşerdi. Aynı Ebu Bekir gibi bir gün Hakk'ı bâtıldan ayırıp Hakk'ı üstün tutabilmeyi umanlar, seninle karşılaştıklarında kalpleriyle haykırdı imanlarını. "Evet, ya Rasulallah, şahitlik ederiz ki Allah'tan başka ilah yoktur. Ve yine şahitlik ederiz ki sen Allah'ın kulu ve elçisisin. Sen el eminsin. Sen bize bizden gönderildin ve bizim için bizden daha çok münacat ettin. Rabbimizden dileriz ki, sana layık olalım." İnşallah olabilmişlerdir ve olabiliriz.

Asırlar geçti... Senden sonra bu kaçınıcı gün ve kaçınıcı gece. Orda, senin yanında, senin zamanında olmayı arzu etmek nankörlüktür biliyoruz. Çünkü Allah, kulları hakkında en hayırlı olanı bilen ve murat edendir. Bu zamanda yaratılmamızın bir sebebi vardır biliyoruz. Ancak sana özlemimizin ve ihtiyacımızın şimdi en fazla olduğunu da biliyoruz. Her zamankinden daha fazla.

Seninle doğan İslam güneşi 1400 yıl sonra batmadı ve hâlâ Allah'ın izniyle bizi aydınlatıyor. Ancak "küfre sapananlara gelince, onları uyarsan da uyarman da onlar için birdir, inanmazlar." Ayeti üzere kalbi mühürlü olanlar seni hâlâ kabul ve idrak edemediler ve hâlâ gaflettedirler. İnsanlar hâlâ zulüm görüyor, yerlerinden yurtlarından ediliyor, öldürülüyor, yetim kalıyor. Çocuklar bayram neşelerine hasret, sokaklarda gönüllerince oynamaya, babalarına doya doya sarılıp bir vakit yemeğini ailece, korkusuzca yemeye hasret yaşıyor. Annelerinin sardığı kundaklar, kefenleri oluyor kimisinin ya Rasulallah. Kimisine sütünü bitirmeden yetişiyor zalimin eli. Ya Rasulallah, hangi çocuk bu kadar erken ve acı bir ölüme layık ki? Bazıları çok erken varmış yetişkinliğin olgunluğuna ki elindeki taş, zalimin güllesinden ağır geliyor. Çünkü o sapana umudunu da yüklüyor. Bu zulmü yapanlara sorsak, yeryüzünde düzeni sağlamaya çalışıyorlar. Ama güneşi balçıkla sıvayamazlar. Bozguncuların ta kendileridir onlar.

Efendim, kurtuluşun ve saadetin en güzeli sana tâbi olmak, düzenin en iyisi de senin sünnetini uygulamaktır. "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." buyurursun. Komşu, komşusunu kendisinden böylesine üstün tutarsa kim aç kalır ki? "Kendin için istediğini mü'min kardeşin için de istemedikçe olgun mü'min olamazsın." buyurursun. Bencillik olmasa da bütün güzellikleri paylaşmayı bilsek kime haksızlık yapılır ki? "Yalan söylemek, sözde durmamak, emanete hıyanet, münafıklıktır." buyurursun. Yalanın olmadığı, sadakatin, doğruluğun ve emniyetin tam olduğu bir yerde kim mazlum ve mağdur olur ki? "Birbirinizi sevmedikçe gerçek anlamda iman etmiş olmazsınız." buyurursun. Herkes birbirini sevse bunca zulüm, haksızlık nerede, kim tarafından yapılır ki?

Senin hakkında ne desek ki seni anlatabilmiş olalım. Senden bize çok şeyle beraber 'hasret' kaldı. Sahâbiler, daraldıklarında, bunaldıklarında sana koşarlarmış, sende huzur bulurlarmış. Sensizlikten korktukları için senden bir an ayrılamazlar, yatsıdan sonra sabah namazını bekleyemez, seni görebilmek için kapını çalarlarmış. Fatıma Annemiz çok üzölmüş, ağlamış, senden ayrılacağını öğrendiği zaman. Sonra gözleri parlamış sana en erken kavuşacak kişinin kendisi olduğunu ona söylediğin an. Ve Ebu Bekir, ne ıstıraplar çekmiş, ayrılmak korkusuyla, son inen ayeti duyduğu zaman. Ancak ne mutlu onlara ki yüzüne karşı "Seni nefsimden ve her şeyimden çok seviyorum." diyebildiler. Biz de seni nefsimizden ve her şeyden çok seviyoruz Ya Rasulallah! Biz ashabının aksine alıştık ayrılığa. "Kişi, sevdiğiyle beraberdir." sözün üzere dayandık ayrılığa.

Sen İslam'ı anlatırken bizi hatırladıkça selâm gönderirdin hani. Ya Rasulallah, duyduk ve aldık selamını. Bizden de sana selâm olsun. İnşallah, Kevser'in başında buluşmak ve şefaatine nail olmak bize de nasip olur.

BİR NESLİN ÖNCÜSÜ

İmam hatip okullarının açılmasında öncülük eden Celal Hoca hedefinin ne olduğu sorulduğunda “Asrın ilimleriyle mücehhez, şark ve garbı bilen tavizsiz fakat müsamahakâr din âlimi yetiştirmek istiyorum.” derdi. Çünkü biliyordu ki; Vicdanın ziyası dini ilimlerdir. Aklın nuru fen ilimleridir. İkisinin birleşmesiyle hakikat tecelli eder. O iki cenah ile talebenin himmeti pervaz eder. Ayrıldıkları vakit, birincisinde taassup, ikincisinde hile, şüphe tevellüd eder.

Mahmut Celâlettin (Ökten)1882 tarihinde Trabzon’da doğdu. Baba tarafından Gürcüzâdeler olarak bilinen, dinî ilimler alanında isim yapmış köklü bir aileye mensuptur. Dört yaşında iken babası Sâlih Zihni Efendi’nin, kısa bir süre sonra da annesi Güller Hanım’ın vefatı üzerine babaannesinin himayesinde büyüdü. Küçük yaşta hafızlığını tamamladı. O zamanki ortaokul ve lise seviyesindeki Rüşdiye (ortaokul) ve İdadiyi (lise) Trabzon’da bitirir. İdadi ile birlikte medresede de tahsil görür. İdadide okuduğu sıralarda dedesi Ömer Feyzi Efendi’nin yerine Trabzon Çarşı Camii’nin imam-hatipliğini yapar.

Daha 17 yaşında iken bir Ramazan günü ikindi vakti camide müezzin Kur’an okurken kendinden geçer ve samimi bir lisanla “Ya Rabbi” der. “Senin bu kitabının lisanını anlamayı bana nasip eyle, Ben de ölünceye kadar senin kitabının dellalı (ilan edicisi) olayım.” Zaten onun hayatı üçe bölünmüştü: Ya okurdu, ya okuturdu, ya da konuşurdu...

1905’de Daru’l-Muallim-i Âliyye’ye gider. Sultan Abdülmecid döneminde rüştiyelere erkek öğretmen yetiştirmek üzere açılan okuldur burası. Bir nevi Eğitim Fakültesi. Zamanın meşhur âlimlerinden (Babanzade Ahmed Naim, İzmirli İsmail Hakkı, Mehmet Akif, Mustafa Asım, Şevki Efendi gibi hocalardan) dersler alır. Arapça, kelim, fıkıh, mantık ve felsefe alanlarında dirsek çürütür. Bir süre Arapça hocalığı yapar. Muallimliği o kadar önemser ki “derse gelmediğim gün cenazeme gelin” dediği aktarılır. Kendine özgü geliştirdiği öğretim metotları ve öğrencilerle kurduğu iyi ilişkilerden ötürü kısa sürede Celâl Hoca olarak nam salar.

Mahmut Celalettin ÖKTEN

Mahmut Celalettin Ökten, nam-ı diğer “CELAL HOCA”, hayatı boyunca imam hatip okullarının açılması ve yaygınlaşması için mücadele eden ve “Türkiye’nin ilk imam hatip lisesi müdürü” unvanını alan kişidir. İmam-hatip okullarının açılmasındaki gayretleriyle tanınan, bu okullarda müdürlük ve hocalık yapan din âlimidir.

Mütareke döneminde kayınpederinin yerine Vasat Atik Ali Paşa Camii'nde on yıl kadar imamlık görevinde bulunur Celâl Hoca. Cumhuriyet'in kurulmasının ardından aceleyle çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun aleyhinde konuştuğu iddiasıyla açığa alındıysa da yapılan tahkikat neticesinde görevine iade edilir. İstanbul Sultanisinde (sonradan İstanbul Erkek Lisesi oldu) Arapça muallimliği yapar. Harf inkilâbının ardından Arapça derslerinin kaldırılması ile birlikte okulun Türkçe hocalığını devralır. Uzun yıllar İstanbul'un çeşitli okullarında Türkçe, edebiyat, mantık ve felsefe dersleri okutur. Nurettin Topçu'ya göre Celal Hoca Batı felsefesini okumak için Fransızca öğrenmiştir. Fransızcası en çetrefil felsefi metinleri okuyup anlayabilecek seviyededir. 1947 yılında İstanbul'un en önemli liselerinden olan Vefa Lisesi'nde felsefe hocalığı yaparken emekli olur.

Emeklilik onun için dinlenme vakti değil, daha fazla derdinin peşinde koşma vaktidir. Zira işi vaktinden çoktur. Hali hazırda var olan ancak işlevi oldukça yetersiz olan İmam Hatip Kurslarını genişletme mücadelesine başlar. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Tevfik İleri ve birçok yetkili ile görüşür. Nihayet imam-hatip okullarının açılmasına karar verilir. 17 Ekim 1951 tarihinde, ülkenin ilk imam-hatip okulu olan İstanbul İmam-Hatip Okulu Celâl Hoca'nın gayretleri ile açılır ve okulun ilk müdürü kendisi olur. Bazen elinde süpürgeyle temizlik yapar, bazen tamirat işleriyle ilgilenir, çoğu zaman da tahtaya geçip ders anlatır.

Oğlu Prof. Dr. Saadettin Ökten'e göre imam hatip okulları Celal Hocaya yeni bir ufuk açtı. Bu imkânı kendisi için hayatının gayesi kabul ediyordu. Bu dönemde neredeyse 24 saat çalışıyordu. Celal hoca bütün imam hatiplileri kendi çocuğu gibi görüyordu. Onların kılık kıyafetiyle hastalığıyla tek tek ilgilenirdi. Hasta öğrencilerini kızı Dr. Ayşe Hümeysra Hanım'a gönderirdi.

İmam hatip okulları açıldıktan sonra bu okullardan gerçekten de örnek nesiller yetişmiştir. Bu ilk neslin çoğu hafızdır. Bu neslin parolası hakka ve hukuka riayet etmek, hocalarına saygılı davranmaktır. Hak etmedikleri bir şeye el sürmeme, haramdan kaçınma, kopya çekmeme, doğruluktan ayrılmama başta gelen prensipleridir.

İlk açılan okullardan olan Vefa'daki imam hatip okulunun etrafında evler vardı komşu evlerin meyve ağaçlarının dalları okulun bahçesine sarkardı 350-400 talebeden bir tanesi bile o meyvelerden birini koparmazdı.

İlk öğrencilerden Bekir Topaloğlu'nun anlattığına göre imtihanlarda kopya çekmenin hem hocaya hem de kendilerine saygısızlık olduğunu düşünerek sınıfça anlaşırlar. Zamanla hocalarına bu güveni verirler. Bir müddet sonra artık hocalar sınıfta imtihan yapacakları zaman soruları sorup çıkıyorlardı. İşte Celal Hocanın idealindeki İmam-Hatipli tipi işte böyle bir nesildi. Onun özlediği nesil, Mehmet Akif'in sembolize ettiği "Asım'ın Nesli"dir.

Türkiye'nin dini, ilmi, kültürel ve sosyal hayatında çok önemli bir yeri olan, çok seçkin isimleri yetiştirmiş bulunan ve bir neslin mücadelesinin temel yapı taşı olan imam-hatip okullarının kurulmasının fikrinin ilk sahibi ve ilk program yapımcısı olması, Celâl Hoca'yı ayrıca kıymetli yapan bir unsurdur. Kasım 1961'de vefat eder. Edirnekapı Şehitliği'ndeki aile kabristanlığına defnedilir. Rabbimiz ona da bize de rahmet etsin.

Gülizar KORKUT

İHL Meslek Dersi Öğretmeni

BİR KELEBEĞİN HİKÂYESİ

Bir gün, kozada küçük bir delik belirdi;

Olaya şahit olan adam, kelebeğin saatler boyunca bedenini bu küçük delikten çıkarmak için harcadığı çabayı izledi. Ardından sanki kelebek ilerlemek için çaba harcamaktan vazgeçmiş gibi geldi adama:

Adam kelebeğe yardım etmeye karar verdi. Eline küçük bir makas alıp kozadaki deliği büyütmeye başladı. Bunun üzerine kelebek kolayca dışarı çıkıverdi. Fakat bedeni ve küçük kanatları buruş buruştu. Adam izlemeye devam etti. Her an kelebeğin kanatlarının açılıp genişleyeceğini ve bedenini taşıyacak kadar güçleneceğini umuyordu.

Ama bunların hiçbiri olmadı.

Kelebek hayatının geri kalanını kurumuş bir beden ve buruşmuş kanatlarla yerde sürünerek geçirdi. Ne kadar denese de asla uçamadı.

Adam iyi niyetliydi hiç şüphesiz. Ancak şunu anlamamıştı:

Kozanın kısıtlayıcı olması ve buna karşılık kelebeğin daracık bir delikten çıkmak için çaba harcaması, kelebeğin bedenindeki sıvıyı kanatlara gönderir ve bu sayede sıvıyla beslenen kanatlar uçabilecek güce erişir. Böylece kelebek kozadan çıkınca rahatlıkla uçabilir.

Bazen yaşamda tam olarak ihtiyaç duyduğumuz şey ÇABADIR. Eğer yaşamda herhangi bir çaba olmadan ilerlememize izin verilseydi, yani hiç çabalamadan, uğraşmadan, her şeyi hazır ve kolay bir şekilde elde etmişsek, ilk engelde kelebeğin durumuna düşerdik. Uçamazdık, hemen pes ederdik. Bir anlamda sakat kalırdık.

Güçlü olmak için zorluklar,

Başarılı olmak için zekâ ve kas gücü,

İyi insan olmak için fırsatlar verildi bize.

Belki istediğimiz her şeyi elde edemeyiz.

Ama ihtiyaç duyduğumuz her şeyi elde edebiliriz.

HER SABAHIN İSTEKLERİ

İmam-ı şafi Hazretleri bir sabah namazdan ve dönerken yolda birine rastlar. Adam önce selam verir ve iyi dileklerde bulunduktan sonra: “Hayırlı sabahlar” manasında “Nasıl sabahladın?” der. Hazret-i İmam

Nasıl sabahladığını şöyle anlatır:

Sekiz tane şeyin benden istendiğini düşünerek sabahladım:

Adam şaşırır:

Ya imam kim sizden sekiz tane şey isteyebilir ki? Sizin kimseyle bir takışık işiniz yoktur ki! Hazret-i İmam tebessüm ederek meseleyi açar.

Bak benden her sabah kimler ne istiyorlar:

- ✓ Rabbim benden farzını istiyor
- ✓ Resûlullah benden sünnetini istiyor.
- ✓ Aile, çoluk çocuk günlük nafakasını istiyor.
- ✓ Nefis kendine tabi olmamı istiyor.
- ✓ Şeytan arkasından gitmemi istiyor.
- ✓ Kiramen Katibin melekleri iyi şeyler yazdırmamı istiyor.
- ✓ Geçen günler ihtiyarlamamı istiyor.
- ✓ Son olarak da Hz. Azrail hazır olmamı istiyor.

İşte ben bütün bu isteklerin muhatabı olarak sabahlamış oluyorum. Her sabah bu sualler cevap bekliyor.

Hazret-i Şafi'yi dinleyen adam birkaç saniyelik tefekkürden sonra:

Ya İmam hazretleri, bu saydıkların sadece senden mi isteniyor yoksa benden de isteniyor mu?

“Orasını ben diyemem sen düşün ve bul.” dedi.

Adam başını öne eğdi ve söylenerek devam eder yoluna.

“Meğer her sabah benden neler isteniyormuş da haberim yokmuş.”

Esmâ GÖRGEL

10 / B

KIYMETLİLERİMİZ

Hayatın baharı. Sorunlar, sınırsız istekler ve hırs çok. Bir şeyleri başarma arzusu var. Ama başaramama korkusu da var. Dünyanın merkezi bu olsa gerek ki dünya onunla akar, onunla durur.

İnsanlar gençken hayat bir başkadır. Sanki hiç bitmeyecekmiş gibi. Kâinatın nimetleri önlerine serilmiş, onlardan faydalanır hiç tükenmeyecekmiş gibi.

Karşıdan karşıya geçmek isteyen yaşlı bir amcaya yardım ederken, yolda nefesi tıkanan bir teyzenin koluna girip rahat yürümesini sağlarken, hatta öylesine bir hal hatır sorarken dahi onların ne kadar mutlu olduğunu bilmek ve bunları bilerek yaşamak, bir gün yaşlanacak bir nesil için ne kadar mutluluk verici bir durumdur. Zaten, yaşlılara saygı göstermek kültürümüzde çok yerleşiktir.

Anne babamıza olsun başkalarına olsun onlara iyi ve yakın davranmak, yardım etmek hem etiğe hem ahlaka uygundur. Böyle insanlar toplumda övülür, sayılır ve sevilirler. Herkes bir gün yaşlanacağına göre, yaşlılık döneminde de muamele ettiği gibi muamele görür.

Yaşlılarımız bir zamanlar dünyaya, bu ülkeye dolayısıyla bizlere katkıları olan insanlardır. Bizlere karşı sorumluluklarını yerine getiren bu insanlara karşı bizim de en azından saygıda kusur etmememiz gerekir.

Anne babalarımız her zaman bizim yardımımıza koşan her türlü sevgiye ve saygıya layık tek insanlardır. Bebekliğimizde ve çocukluğumuzda bizim her cefamızı çeken bu kıymetlilere bir gün kendileri yaşlanıp güçten düştüklerinde yardım etmemek çok büyük bir nankörlüktür. Yardım ettikten sonra ise onların yüzündeki o tebessüm, buğulu gözleriyle ağızlarından çıkan bir hayır dua dünyanın en güzel şeyi olsa gerek. İlerde saygı gösterilmeyi istemek için hak etmek gerekir.

Lütfiye Nur Emre

10 / H

TEVAZU

Bir adam kötü yoldan para kazanıp kendine bir inek alır. Neden sonra, yaptıklarından pişman olur hiç olmazsa iyi bir şey yapmış olmak için bu ineği Hacı Bektaşî Veli dergâhına kurban olarak bağışlamak ister. O zamanlar dergâhlar aynı zamanda aşevi işlevi de görüyorlardı. Durumu Hacı Bektaşî Veli'ye anlatır ve Hacı Bektaşî Veli:

-“Helal değildir.” Diye bu kurbanı geri çevirir.

Bunun üzerine adam, Mevlevî Dergâhına gider ve aynı durumu Mevlana'ya anlatır. Mevlana ise bu hediyeyi kabul eder.

Adam aynı şeyi Hacı Bektaşî Veliye anlattığını ama onun bunu kabul etmemiş olduğunu ve Mevlana'ya bunun sebebini sorar.

Mevlana şöyle der:

-“Biz bir karga isek Hacı Bektaşî Veli bir şahin gibidir. Öyle her leşe konmaz. O yüzden senin bu hediyeni kabul etmemiştir.”

Adam üşenmez kalkar Hacı Bektaşî Velinin dergâhına tekrar gider. Hacı Bektaşî Veliye, Mevlana'nın hediyeyi kabul ettiğini söyleyip bunun sebebini bir de ona sorar.

Hacı Bektaşî veli şöyle der:

-“Bizim gönlümüz bir su birikintisi ise Mevlana'nın gönlü okyanus gibidir. Bu yüzden, bir damlayla bizim gönlümüz kirlenebilir ama onun engin gönlü kirlenmez. Bu sebepten dolayı senin hediyeni kabul etmiştir.”

Böylesi bir tevazu ve incelikle birbirimizi yüceltebilmeyi becerebilen bir kul olmamız dileğiyle...

Sümeyra GÖZÜDOK

10 / H

KÜLTÜRÜN AYNASI DİLDİR

Yıl: 1965

"Karşıma aniden çıkınca ziyadesiyle şaşakaldım. Nasıl bir eda takınacağıma hüküm veremedim, âdeta vecde geldim. Buna mukabil az bir müddet sonra kendime gelir gibi oldum, yüzünde beni fevkalâde rahatlatan bir tebessüm vardı. Üstümü başımı toparladım, kendinden emin bir sesle 'akşam-ı şerifleriniz hayr olsun' dedim."

Yıl: 1975

"Karşıma birdenbire çıkınca çok şaşırdım. Ne yapacağıma karar veremedim, heyecandan ayaklarım titredi. Ama çok geçmeden kendime gelir gibi oldum, yüzünde beni rahatlatan bir gülümseme vardı. Üstüme çeki düzen verdim, kendinden emin bir sesle 'iyi akşamlar' dedim."

Yıl: 1985

"Karşıma aniden çıkınca fevkalâde şaşırdım. Nitekim ne yapacağıma hüküm veremedim, heyecandan ayaklarım titredi. Amma ve lâkin kısa bir süre sonra kendime gelir gibi oldum, nitekim yüzünde beni ferahlatan bir tebessüm vardı. Üstüme çeki düzen verdim, kendinden emin bir sesle 'hayırlı akşamlar' dedim."

Yıl: 1995

"Karşıma birdenbire çıkınca çok şaşırdım. Fena hâlde kal geldi yâni. Ama bu iş bizi bozar dedim. Baktım o da bana bakıyor, bu iş tamamdır dedim. Manıyı tavlama için doğruldum, artistik bir sesle 'selâm' dedim."

Yıl: 2006

"Abi onu karşımda öyle görünce çüş falan oldum yâni. Oğlum bu iş bizi kasar dedim, fena göçeriz dedim, enjoy durumları yâni. Ama concon muyum ki ben, baktım ki o da bana kesik. Sarıl oğlum dedim, bu manita senin. 'Hav ar yu yavrum?'"

Yıl: 2026

"Ven ay vaz si hör, ben çok yâni öyle işte birden. Off, ay dont nov âbi yaa. Ama o da bana öyle baktı, if so âşık len bu manita. 'Hay beybi.'"

Karamanoğlu Mehmet Bey'in Türkçe Fermanı'nı böyle mi uygulamalıydık!

Hatice ASLAN

10 / H

İSLAM DÜNYASINDA İLK BULUŞLARI YAPAN DAHİLER

İlk gemiyi kim yaptı? Hz. Nuh (a.s.)

İlk saati kim yaptı? Hz. Yusuf (a.s.)

Pastör'den dört yüz yıl önce mikrobi bulan İslam âlimi kimdir? Ali bin Abbas

Ünlü Türk astronomu ve matematikçisi kimdir? Ali Kuşçu

Dünyanın döndüğünü ilk kez ispat eden kimdir? Biruni

Atom bombası fikrini ilk ortaya atan dahi kimdir? Cabir bin Hayyam

Avrupa'ya matematiği öğreten İslam bilgini kimdir? Ebu Kâmil Suca

Med-cezir olayını ilk keşfeden bilgin kimdir? Ebu Ma'ser

Büyük Türk seyyahı kimdir? Evliya Çelebi

Ses olayını ilk defa fiziki yünden açıklayan bilgin kimdir? Farabî

Havan topunu icat eden Osmanlı padişahı kimdir? Fatih Sultan Mehmet

İlk defa cebir kitabı yazan ve batıya cebiri öğreten Müslüman matematik bilgini kimdir? Harezmi

Havada ilk uçan Türk kimdir? Hazerfen Ahmet Çelebi

İlk kasıt fabrikasını kuran vezir kimdir? İbni Fazıl

İlk uçağı yapıp uçmayı gerçekleştiren âlim kimdir? İbni Firnas

Sosyoloji ilmini kuran âlim kimdir? İbni Haldun

Eserleri Avrupa'da yıllarca okutulan büyük İslam doktoru, astronomi ve matematikçisi kimdir? İbni Rüşd

Avrupalılardan üç asır önce küçük kan dolaşımını keşfeden tıp otoritesi kimdir? İbn'ün Nefis

Osmanlı döneminde ilk denizaltıyı gerçekleştiren mühendis kimdir? İbrahim Hakkı

Erzurumlu büyük İslam âlimi ve mütefekkeri kimdir? İbrahim Hakkı

Bugünküne yakın dünya haritası çizen büyük Türk denizcisi kimdir? Piri reis

GÜNÜN YEMEĞİ

Bir ölçek selam
Bir ölçek iyi günler
Birazcık ilgi
Bir tutam anlayış
Normal ölçüde nezaket
Bir tatlı kaşığı tolerans
Bir fincan merhamet
Malzemeyi iç dünyanızdan alın,
Yıkamanıza gerek yok tertemizdir.
Gönül teknenizde yavaşça karıştırın.
Kokusu her yanınıza sinince
İçine birazcık duygu şerbeti ekleyin.
Karışımı hayat tabağına yavaşça boşaltın.
Üzerini sevgi marmelatı ile süsleyin.
Gün boyunca afiyetle yiyin.
Sadece kendiniz yemeyin, herkese verin

Yemeğin adı:

“İNSANLIK”

Esmâ YIMAZ

10 / H

DAHA KURAN NE DESİN

Ey insan! Yaşıyorken, hem de Kur'an çağında;
Çırpınıp duruyorsun, cehalet batağında.
Kalbin katı... Gözün kör... Başın kibir dağında
Kur'an sana gel diyor, bak bendedir adresin,
Ey eşref-i mahlûkat! . Daha Kur'an ne desin! .

Özgürce seçmen için, iki yoldan birini;
Apaçık bildiriyor, bütün ayetlerini.
Ya Peygamber, ya şeytan... Seç diyor rehberini;
Öyle seç ki; sıratın rüzgâr gibi geçesin,
İlle şeytan diyorsan. Daha Kur'an ne desin! .

Ya Cennet bahçesidir, ya ateştir o mezar,
Mekân var mı dünyada, öyle derin, öyle dar?
Hiçbir şey yakın değil, insana ölüm kadar.
Diyor ki; hesabı var, aldığın her nefesin;
Mezarlar konuşurken... Daha Kur'an ne desin! .

Malın, mülkün, şöhretin, dünyada her şeyin var;
Ya dünyadan Rabbine, götüreceksin neyin var?
Bana yeter diyorsan, şu üç günlük itibar;
Bir dördüncü gün var ki; çok çetindir bilesin,
Bunlar masal diyorsan. Daha Kur'an ne desin! .

Ayet diyor ki; eğer, dağa inseydi Kur'an;
Paramparça olurdu. Dağ, Allah korkusundan.
Hangi insan durup da, ibret almaz ki bundan?
Sen ki, bir dağ yanında, ne kadar da cücesin,
Haddini bilmen için. Daha Kur'an ne desin! .

O münezzeh ruhundan, ruh vermekle insana;
Erişilmez bir şeref, bahşetti Allah sana,
Ne kadar sevdiğini, buradan anlasana!
Sen ki; taparcasına, kendine kul kölesin,
Nefsini put yapana. Daha Kur'an ne desin! .

Bir gün var ki; çok yakın, dağların yürüdüğü,
Göklerin, güneşleri önünde sürüdüğü,
Kâinatı toz duman, dehşetin bürüdüğü;
Kıyamet senaryosu, oyun değil bilesin;
Hâlâ ürpermiyorsan. Daha Kur'an ne desin! .

Gör ki, dünya sırtında, nice insan taşıyor;
Kimi yaşarken ölmüş, kimi ölmüş yaşıyor.
Kimi Arş-ı Âlâ 'ya doludizgin koşuyor;
İşte Cennet. İşte sen. Gayret et ki giresin;
Ey! Eşref-i mahlûkat! . Daha Kur'an ne desin! .

Cengiz Numanoğlu

EY İMAM HATIPLİ

Doğru bildiđin yola devam et
Kimse seni bu yoldan ayırmasın
Dinin için çıktığın bu yolda
Vazgeçmeden pes etmeden devam et
Dünyadakiler sana fayda vermez
Gerçekten Allah'ın sevgisini istersen
Vazgeçme pes etme doğru bildiđin yoldan
İnsanlar seni eleştirince
İnsanođlu söyler söyler durur
Senin yapman gerekense
Onu da Allah'ın yoluna yönlendirmek
Bunu başardığın zaman
Unutma ki emeğinin karşılığı asla boşa gitmeyecek.

Zeynep Sude GÜRDAL

10/G

EY TÜRK UYAN

Bilmez misin bu vatan senin
Toprağın altında kefensiz yatan senin atan
Seve seve canını veren senin atan
21 yaşında İstanbul'u fetheden Fatih
Düşmanın korkulu rüyası olan Kanuni,
Senin atan
Yedi cephede savaşan senin atandır.
Fransız askerini, Yunan askerini,
Geldiğine pişman eden senin atan.
Benliğini unutma ey Türk!
Sen unutursan geçmişini ve benliğini
Yok edilirsin yeryüzünden ey Türk!

Derya KIRAN

11/E

SENE 1919

Sene 1919

Bir ses geliyor mahalleden avaz avaz!
Yer gök inliyor.
Davulcunun kızı bangır bangır bağılıyor.

Çıkın bugün namus günüdür,
Vatanımızı hainlerin elinden alma günüdür,
Küllerimizden döğme günüdür.

Halk sokağa dökülüyor
On üç yaşındaki Mehmet cephede can veriyor
Kuran sesleri dört bir yanı inletiyor
Yağmur gibi mermi yağıyor.

Ve sene 1922

Bir çocuk sokakta avaz avaz bağılıyor;
Kurtuldu vatan kurtuldu!
Küllerimizden doğduk çok şükür
Vatan kurtuldu.

Derya KIRAN

11/E

EY SEVGİLİ

Dağların yıkılışını gördüm bir Venüs bardağında
Köle gibi satıldım pazarlar pazarında
Güneşin sarardığını gördüm Konstantin duvarında
Senin hayallerinle yandım düşlerin civarında
Gölgendi yansıyıp duran bengisu pınarında
Ölüm düşüncesinin beni sardığı şu anda
Verilmemiş hesapların korkusuyla
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Sevgili

En sevgili

Ey sevgili

Uzatma dünya sürgünüm benim

*****

Ülkedeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır
Aşk celladından ne çıkar mademki yar vardır
Yoktan da vardan da ötede bir Var vardır
Hep suç bende değil beni yakıp yıkan bir nazar vardır
O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır
Sakin kader deme kaderin üstünde bir kader vardır
Ne yapsalar boş göklerden gelen bir karar vardır
Gün batsa ne olur geceyi onaran bir mimar vardır
Yanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır
Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır
Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
Göğsünde sürgününü geri çağırın bir damar vardır
Senden umut kesmem kalbinde merhamet adlı bir çınar vardır

Sevgili

En sevgili...

Ey sevgili...

(Sezai Karakoç)

TOHUM

Tohum saç, bitmezse toprak utansın! Hedefe varmayan mızrak utansın!

Hey gidi küheylan, koşmana bak sen! Çatlarsan doğuran kısrak utansın!

(Necip Fazıl Kısakürek)

Canıma bir merhaba sundu Ezel'den Çeşm-i Yâr

Öyle mest oldum ki gayrın merhabasın bilmedim

(Ahmet Paşa, 15.yy)

Elest Bezmi'nde Rabbimizin ruhlarımıza can vermesiyle başlayan ayrılık ve bu ayrılığa son verip vuslata erişme macerası. Şairimiz, " Galû Belâ" dediğimiz o andan itibaren ruhuna sirayet eden aşkın üzerine hiçbir aşkın galebe çalmadığını ifade ediyor.

(Müthiş bir beyit ve Telmih sanatı)

Kul tedbir alır takdir bilinmez

Allah'ın takdiri kulun tedbiriyle değişmez

Kula belâ gelmez Hakk yazmayınca

Hakk belâ yazmaz kul azmayınca

(Mevlana C. R., 13.yy)

Sakin terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hüdâ'dır bu

Nazargâh-ı İlahi'dir Makâm-ı Mustafâ'dır bu

(Urfalı Nâbi, 17.yy)

(Arkadaşıyla Hacca giderken yorulup biraz ayaklarını dinlendirmek istemişler. Arkadaşının ayağını Kabe-i Şerif'e doğru uzattığını fark eden Nabî'nin uyarısı böyle olmuş: Kendini gayrı edebi davranmaktan sakın, çünkü ayağını uzattığın mekan Allah'ın sevgilisinin bulunduğu yerin yakınıdır, etrafıdır ve dahi Allah'ın daima gözetlediği Mustafa'sının Makamıdır.).(İşte Peygamber sevgisi.)

SESSİZ GEMİ

Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.

Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne bir mendil ne de bir kol.

Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli,
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli.

Biçare gönüller ne giden son gemidir bu,
Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu.

Dünyada sevilmiş ve seven nafil bekler,
Bilmez ki giden sevgililer geri dönmeyecekler.

Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden,
Birçok seneler geçti dönen yok seferinden.

(YAHYA KEMAL BEYATLI)

(Bir cenaze merasimi (**gemi=tabut; liman=dünya**) olarak düşünüldüğünde ne kadar harika bir şiir)

Osman padişahlarının birçoğu aynı zamanda usta birer şairdiler ve mahlaslarıyla harikulâde şiirler yazmışlardır. Fatih Sultan Mehmet (Avnî), Kanuni Sultan Süleyman (Muhibbî), Yavuz Sultan Süleyman (Selimî) v.d.

Yavuz Sultan Selim'in İran Şahı Şah İsmail'e yazdığı bir şiir;

Sanma şahım/ herkesi sen/ sadıkâne/ yâr olur

Herkesi sen/ dost mu sandın/ belki ol/ ağyâr olur

Sâdikane/ belki ol/ âlemde bir/ dildâr olur

Yâr olur/ ağyâr olur/ dildâr olur/ serdâr olur

Yavuz Sultan Selim

Editör notu: Bölümlenmiş yerleri yukardan aşağıya doğru da okusanız aynı dizeler çıkıyor ortaya. Müthiş bir yetenek...

Ya Rabb! Bela-yı aşk ile kıl aşına beni

Bir dem belayı aşktan kılma cüda beni

(Fuzuli, 16.yy)

Fuzuli'nin Leyla ile Mecnun hikâyesi meşhurdur. Malum, Kays (Mecnun) çöllere Leylasını aramaya çıkıp bulamayınca perişan haldeyken onu bulup düzelmesi ve bu aşk derdinden kurtulması için Kabe'ye götürürler ve dua etmesini isterler. Mecnun'un duası herkesi şaşkına çevirmiştir. Çünkü Mecnun, beklentilerin tam tersine bir dua etmiştir. (Ya Rabbi aşk belasıyla beni daha çok tanış eyle. Beni bu dertten kurtarma!) demiştir. Çünkü Mecnun'un aşkı artık Leyla'ın aşkını aşmış Allah aşkına tekâmül etmiştir.

Girdim ilim meclisine İlim eyledim talep

İlim ta gerilerde kalmış, illa edep illa edep

(YUNUS EMRE, 13.yy)